

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér

BARS

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér
 Nyílttéri közlemények garmond soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetők és a véltűnk összekötöttesben levő hird. irodák arrendményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adtnak.

ELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRS: DR. KERSÉK JÁNOS.

A hirdetések, előfizetéseket s a reklámciókat a kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA r. t.

Az ipartörvény revíziója.

Hogy az ipartörvény sok hibában leledzik, szükségtelen bővebben fejtegetni, valamint az sem hangsúlyozható eléggé, hogy revíziójának az ideje csakugyan elérkezett.

Az ipartörvény hiányai közt legelőbb az építőipar a kereskedelem s a vándoripar várja a törvényhozás által való szabályozását. Az elsőre nézve ugyan előre egy általános rendelet van kibocsájtva, hanem az ipari foglalkozás eddig még rendeletileg sincs szabályozva dacára annak, hogy majd tizenkétezer egyén üzi; míg a házaló kereskedelem dolgában irányadó jogforrásunk még mindig az 1852.-ből való császári pátenst s így nemsokára hatvan éves jubileumát ülteti meg. Elsősorban tehát, amint halljuk, az új ipartörvény ezen a ponton lesz mielőbb kidolgozva és csak e hiányok pótlása után fognak majd rátérni az ipari rendtartás elavult rendelkezéseinek a reformjára, mire nézve már törvényjavaslat is van, amely miatt most olyan nagy zajt ütnek a bécsi lapok. Eszerint lesz négy olyan foglalkozás, melyeknek a közös jellemvonásuk, hogy vándoriparos és kereskedő maga, személyesen keresi től az üzletfeleket. Ilyenek: a házaló kereskedés, a vándoripar, az ószeresipar; míg a negyedik, vándorolva folytatott foglalkozási ág, vagyis tehát a megrendelésgyűjtés, melynek nagy hordozó ereje a nemzeti s gazdasági célszerűséget rejti magában s amelyet a tervezet minden ipari termék tekintetében engedélyhez köt s csak a belföldi teleppel bíró cégek számára adható ki. Az a kérdés tehát, hogy van-e ezeknek még gazdasági jelentőségük? Igenis van, mert tényleges gazdasági szükségleteknek felelnek meg. Így pld. a házaló kereskedés által megvan a módja annak, hogy a nagyipar meg a nagykeresedelem a legféltreosabb helyekre is beviszi az árukat s valóban, ahol a divatra való tekintet nem befolyásolja annyira a szükségleteknek a kielégítését, ott valóságos jótétemény a forgalomtól távolabb eső vidékek lakóira nézve; de ettől eltekintve, fenntartását az is indokoltá teszi, hogy belőle majd tizezer család él meg s így ha megszüntetnők, csak gazdasági kárt okoznának.

Máskülönben ne feledjük el, hogy hazánkban háromezer olyan község van, ahol a lakosságnak áruszükségletét a letelepedett iparosok csak megközelítő mértékben képesek kielé-

gíteni; míg vagy tizezer olyan községben, ahol a lakosság 1500.-nál kevesebb, egyáltalában nincs gondoskodva arról, hogy iparcikkokban való szükségletüket az emberek másképpen fedezhetnék s így azoknál a vándoripar és kereskedelem igazán közhasznú hivatást tölt be, amennyiben lehetővé van téve a fogyasztási igényeknek a kielégítése s fokozása, tehát nemcsak nem lesz korlátozva a házalás, hanem meg leendő könnyítve még azáltal is, hogy az iparnak vándorolva való gyakoroltatásánál a korhatár már nem a 30, hanem a 20 éves kor; megengedi továbbá, hogy a házalók árúhordozó segédet, kocsit s lovat tarthassanak; föl lesznek mentve attól, hogy a községi előljárósnál jelentkezzenek, hanem az azonnal köteles lesz láttamozni a házaló igazolókönyvét; megengedi, hogy megrendeléseket gyűjt-hessenek.

A megrendelés-gyűjtés oly személyi s tárgyi garanciákhoz leendő kötve, amelyek a visszaéléseknek éppen a legsúlyosabb fajtái ellen nyújtanak teljes biztonságot.

A megrendelés-gyűjtés tehát ezután sem leendő eltülva, hanem csak a hazai gazdasági érdekek védelmének a szempontjából, vándoripari engedélyhez szándékozik ugyan köttetni, de lehetővé tenné a feltételes vagy feltétlen megtiltását is. A fődolog benne az lesz, hogy ezután a fogyasztóknál csak belföldi iparosok és kereskedők gyűjt-hetnek megrendeléseket.

A használt tárgyaknak vándorolva való összegyűjtése, illetőleg vásárlása, vagyis az ószeresség szintén szabályozva leendő, csak az a kár, hogy az utcai elárúsítás a szabályozás köréből kizáratik, mi bizony közrendészeti tekintetben igen fontos és különösen a fővárosi élelmezésben, ahol rendszeren a kiskorúak lepik el ahelyett, hogy ipari képesség elnyerésére törekednének, amelynek az okát mindenesetre az ipari s boltos tanonchiányban találhatjuk s éppen ezért volna jó az utcai árusítást is vándoripari engedélyhez kötni.

Nem árt, ha megemlítjük, hogy a bajor kormány 1911. jun. 21. rendeletével, állami jellegű tudósító irodákat létesített ipari ügyekben, melyek az ipari tulajdonjog, mint a szabadalom, mint a védjegyjog stb. körébe vágó ügyekben szakszerű felvilágosítást nyújtanak. E tudakozódó irodák-nak vannak mellékállomásaik is a kérelmeknek egyedül való elintézésére vagy a központhoz (Nürnberg) való továbbítására. Mindenesetre ennek az

intézménynek a gyakorlati értéke nagy már csak azért is, mert a vagyontalan feltalálók részére teljesen díjtalanul dolgoz ki beadványokat, vagy pedig önköltségek megtérítése ellenében szolgáltatja ki a feleket

Az sem árt, ha egyidejűleg tanulmánytárgya lesznek a közvetítő kereskedelemnek, a modern bérek drágulásának, a kivándorlásnak közrejáró szempontjai, a munkabéreknek a hatása, az ipari törvénynek a termelést irányító befolyása, a vonatkozó statisztikai adatgyűjtés szükséges továbbá, hogy a mezőgazdasági politika is teljes erővel hasson a termelésnek a gyarapítására, melynek érdekében a kormány-nak mindenesetre támogatólag kell hatnia, hogy a népoktatásba is behoztassanak a mezőgazdasági gyakorlati ismeretek; hogy a takarmányozási cikkek vámjá leszállíttassók. Szabályozandó volna továbbá a Balkánról történő húsbehozatal, az évenként való állatszámllás. A kivándorlásról, a villamos erők felhasználásáról való gondoskodás szintén ne maradjon el. Ki kell kutatni, hogy a félgártmányok drágulása hatással van-e az élelmiszerek vámjának a fogyasztására s az árvizonyokra? Ne feledjük el, hogy az élelmiszerek 1890.-től napjainkig majd 79%-al drágultak s az élelmicikkek termelése azért még sem gyarapodott úgy, amint a népesség száma erősbödött; pedig ma kétszerannyi család majdnem ugyanabból a mennyiségből táplálkozik, ami mindenesetre egyik főoka a drágaságnak. A szállítási tarifák olcsóbbá való tételének valami nagyobb hatása nincs s inkább csak a közvetítőnek a zsebet gyarapítja éppen úgy, amint a házadónak a leszállítása is csak a háztulajdonosok számára volna nyereség.

Valamiféle módon enyhíteni kellene a városi piaci mizériákat is úgy, hogy a fölsőleges közvetítés kiktűszöböltetnék s a városi élelmezés pedig a termelők bevonásával szerveztetnék, ami valóban a városi önkormányzat keretében meg is tehető.

Mindenáron meg kell akadályozni ott, ahol vásárcsarnok van, a közvetítő üzérkedést; vidéken pedig fogyasztó vásárok rendezendők s városi élelmraktárak volnának állíttandók. Valljuk csak be egész bátran, hogy a termelő aránylag még mindig csak olcsón ad el; míg a fogyasztó képtelenül drágán vásárol. Természetes, hogy a drágaságot a pénznek a drágasága is fokozza s éppen ennek az ellensúlyozására kell megtennünk mindent, ami csak hatalmunkban áll, hogy a

szükséglet hozza létre a termelést és ne a termelés idézzon elő szükségleteket; a kereskedelem legyen reális és a politika meg legyen a maga természetadta körére utalva.

A munkásmozgalom háborgó elemeivel szemben, hogy mi történjék az ipari telepekkel, sokféle terv merül föl, mint az ipartelepnek az államosítása, a munkások által szövetkezeti alapon való vezetése a telepnek stb. Első sorban a városi üzemeknek a rendeltetése volna, hogy a közönség olcsóbban s jobban legyen kiszolgálva; juthassanak a modern kényelmi, közegészségügyi intézményekhez s hogy a forgalmi berendezésekhez is könnyebben férhessenek.

Hogy általában védekezünk s ennek a szükségét átérzzük, legkevesébbé sem esodálható, mert hiszen a közösvámterület 1911. évben 776¹/₂-ed, míg 1912. évnek első felében már 543 millió K. volt a passzivitás, miből az következethető, hogy már más piacokon az osztrák ipar tehetetlen s a világpiacon tért veszít s így kénytelen s reá nézve kényelmesebb is, ha ráfékszik a magyar piacra, mint az iparpártolásnak a hazájára, hogy annál jobban ránehezehessék a magyar iparra. Azt hisszük, hogy elég volna már az osztrák gyámkodásból az ipar terén is!

Vizy Ferenc.

Küzdelem a létért.

Irta: Müller Vilmos.

Jelige: A munka minden sikernek s minden haladásnak alapfeltétele.

Apácai Cséri János

Amióta az ember ezen a földön megjelent, megélhetésért titáni küzdelmet viv legveszedelmesebb jötevőjével, a természettel. Belőle meríti életerejét, de ki van téve szeszélyének is.

T Á R C A.

Egy régi nóta...

Egy régi nóta lelke jár fölöttem . . .
Mind édes emlék, ami benne zeng:
Napnyugaton — a dérelept avarról,
Ahol Amata egyszer messze ment.
És álmokkal telik meg rá a szívem,
Halk muzsikába megy az óra csendje . . .
És végtől-végig, mintha mindentőlön
Zsolitárok hangja, lelke jönne, menne . . .
S a világ egy bús melódia lenne . . .

D.

Hétköznapi mesék.

Irta: Ferenczy Paula.

Folytatás.

VI.

S multak az idők: újra csak egyformán tovább. Hosszas küzdés, örökös koplalás, gond, — a csalódások esernyi röge, poros pókhálóként vonta lényem a keserű emberismeret át, egyedül álltam, meg nem érve, észrevéve, telve izzó vággyal, magasaratörő, égő reményekkel . . .

S a célhoz, — egy bistató fény sem vitt közelebb, a porban álltam lent, mélyen, mellözve, az én ragyogó büszkeségem, az

Természetes, hogy a magára hagyott ember gyenge arra, hogy a természet erőivel sikra szálljon: siker csak az összetartó erős társadalmaknak munkáját koronázhatja. Az ember története ott kezdődik, amikor társadalmat alkot. És ugyanakkor kezdődik a gazdálkodás is, mert a társadalom már a munkamegosztás elvén alapszik.

A kezdetleges társadalmi viszonyok közt a haladás elé sok akadály gördül. A természeti akadályok még nagyon számosak, az eszközök, amelyek az embernek legyőzésükre rendelkezésére állanak nagyon fogyatékosak. Azért abból, a körülbeült százezer esztendőből, amióta az ember a földön megjelent, csak hater az történelmi idő.

A legkedvezőbbek a viszonyok ott voltak, ahol az embernek a legkevesebb erőt kellett a létfentartás küzdelmére fordítania.

Most, mikor a létért való küzdelem oly nehézsé, a verseny oly óriásivá vált. A folyton nyüzsgő, zajló, küzdelmes életnek jelenségeit kell szemügyre vennünk s észleléseink alapján kell következtetnünk. S ha látó szemmel körültekintünk az élet forgatagában, vajjon mit látunk? Az egykoron oly egyszerű, nyugodt élet, dedapaink csendesen folyó élete, mintha csak a mese országából való volna. Helyébe az izgatott, ideges, gyorsan lüktető élet lépett, szövevényes, finomult, felszerelt, sokféle szükségletével. Bár-mint tagadják is a „régí jó idők“ bámulói, ma másként is és sok tekintetben sokkalta jobban is van, mint volt hajdanta.

Ezzel kapcsolatban önként előtérbe lép a pályaválasztás nehéz, aggasztó kérdése.

Az aggodás és töprengés természetes. Hiszen a szülő, szeretettel csüngvén gyermekén, igyekszik annak boldogulását és az életben való megélhetését minél biztosabb alapra helyezni, nem kimélve sem fáradságot, sem anyagi javakat. Olyankor százával akad tanács és terv, ez életbe vágó kérdésre vonatkozólag, Sajnos, hogy e tanácsok legtöbbje csak felületesen vizsgálja az élet körülményeit; nem számol a fennálló viszonyokkal s többnyire nem egyebek, mint a társadalom ferde telfogásának megnyilatkozásai.

„Erény“ szegyenkezőve fordult a sötét, diadalmas bün tekintetétől el . . .

Kezdem belátni, hogy erőtlén vagyok, így küzdve célhoz esohem jutok el, — előttem állt az élet sok ezer példája, semmis kis pontok, gyenge csillagok . . . magasan, zenithen ragyognak fenn . . . S én? . . . Meddig bírja még elposhadt erőm? Mikor fogok összerokadni már? . . .

Mióta küzködöm, éhezem, nyomorgok, hányszor tört meg a sátán diadala felettem . . . s név, boldogság, élet . . .

Sehol!

Vacsorára egy összeaszott kenyérdarabocska, szinehagyott, foltozott ruhák . . . kacagás, gúnyos, durva, mély . . .

És mások! . . . babér, fény, pompa, lábuk előtt hever, a nagyvilág hódol . . . csak én . . . egyedül én küzdök, én szenvedek én! . . .

S az ellen a bün, gúnyos mosolyás, a diadal első sugara villant . . .

Évek veszték el . . . ismertek s nem törődtek velem! . . .

Két hatalom küzdeni kezdett, kettő . . . eszeveszett, örült hevességgel, agyam atomokra bomladozott már . . . öndultam százszor, de az első lépést . . . nem és mégse tudtam tenni! . . .

Valami örület nehezült agyamra le,

Kétségtelen, hogy e kérdés megoldása rendkívül fontos és az elhatározás nagyon meggondolandó. Megoldása nagy nehézségekbe ütközik, annál is inkább, mert mai napság, a megváltozott viszonyok és körülmények közepett, amikor az iskolák ezrével és ezrével ontják a növendékeket az élet forgatagába s amikor hazánkban még ma sem olyan kedvező a helyzet, az életpályák sekkülésének szempontjából, mint a tőlünk nyugatra lévő művelt államokban; mérlelendők és tekintetbe veendőek a kor szellemét irányító és a társadalom reformálását célzó eszmék és elvek is.

De megnehezíti még hazánkban a pályaválasztás kérdését az is, hogy a szülők még mindig óriási előnyt nyujtanak az „uri“ pályáknak, a produktív munkát igénylő nem uri pályákkal szemben.

A közönség nem eléggé tájékozott a ma már teljesen megváltozott társadalmi és gazdasági állapotokról; holott a statisztika számsorai megdönböztetőül bizonyítják, hogy az emberek nagyon megszapordtak. Az óriási arányokat öltő, régente csak nem is sejtett termelés és munkamegosztás 1500-féle különálló ipari foglalkozásra vezetett. Ebből 1020 egymaga árukereskedés.

Ma már minden az ipar és a kereskedelem körül forog. Ha manapság az európai nemzetek a messze Keleten gyarmatokat igyeksenek alapítani, nem azért tessik, hogy a benszülőtteket kifosztogassák, hanem, hogy új piacot teremtsenek termékeiknek.

Az idegen országok kizsákmányolása helyett azok inkább alkalmasak a hazai ipari túlbőség elhelyezésére. Ez magával hozta a vén Európa lakosságának kiterjeszkedését, kivándorlását, de viszont kivándorlókat föl kell fegyverezni arra a békés harcra, mit a messze idegenben kell megküzdeniök. A hatalom pedig nem a nyers erőé lesz e küzdelemben, hanem azé, aki a közgazdasági törvények felhasználásával a legkedvezőbb helyzetet tudja magának teremteni.

A kereskedelem a közgazdaságban szereplő nagy főfoglalkozások egyike. A kereskedelem fogalmában vétel eladás cöljára fog-

mit ad a harcért jutalmul az élet? Semmit, kopott bukást, a sok millióval el . . .

Beteg voltam, hivat a lidére futó égi fényre, a ragyogó, pompás mesevilág oly közel, egy szó, egy lépcső csupán . . . s mégis mintha óceánok választanának el . . . S a küzdés éjébe beharsant a bün diadal-kacaja . . . egy perc, egy pillanat . . . s az észre nem vett szegény kis színész, egy lépéssel nőtt magasra, szárnyra kapott ünnepeit, csillogó bálvány lett, lába elé hullt a félvilág kincse, — szerelem, mámor, élv eszernyi babér . . . az álmodott mesét valóra váltották fel . . .

Egy sötét árny surrant a fénybe el csupán . . . egy tompa hantzörgés hallszott a zeneszóba be . . . azután csend lett, elhangzott, elmúlt s folyt az élet mámorral, dicsőségéggel tovább, a szenvedésre dús bőség borult, — s haladtam egyre, fokról-fokra feljebb felfelé . . .

S valahol messze, egy elfeledett kiscsiny falu mohos temetőjében, csak egy friss hantta, egy festetlen fakereszttel lett több . . . S a nemezis, zenithen ért utol . . . Ha belepustulok, nem fájt volna, nem szenvedek ugy . . .

Egy csúf betegség . . . hasábok foglalkoztak róla, ezek rettegtek értem, milliók sóhajtottak felém . . .

laltatik. Az egyszerű vétel fogyasztásra, vagy az egyszerű eladás vagy termelő részéről még nem kereskedés, nem változtatja át a termelőt vagy a fogyasztót kereskedővé.

A kereskedésnek az az elvi tulajdonsága és nemkülönben az a jellege, hogy olcsón igyekszik vásárolni és drágán eladni, a kereskedő foglalkozásának erkölcai és közgazdasági jelentőségére nézve sokáig nagyon kétes fogalmat terjesztett magáról a kereskedésről és a kereskedőről a közfelfogásban, amelyek szután a különböző kor nevezetesebb íróinak műveiben is kifejezésre jutottak.

Ismeretes például Platonról, hogy a kereskedést nem nagyon szerette: szerinte a kereskedés rontja az erkölcsöket, jobb, ha a Minótauros felfalja az Atheneiket, mintsem hogy kereskedést és hajózást űző nemzet legyenek. Cicero a kereskedést nemtelen és kárhözvontatandó foglalkozásnak mondja: liberális és piszkos keresetmódnak nevezi: a kereskedő nyeresége és előnye, szerinte csak csalásból és ravaszságból, hamisságból és hűtlenségből származik. Szent Chrysostomus a kereskedőtől megtagadja a lelki üdvösséget. Aquinoi szent Tamás nagyon veszedelmes és sikamlósnak tartja, ha a nép a kereskedésből él, mert a kereskedés nyereségvágyóvá, eipuhulttá és a háborura alkalmatlanná teszi a vele foglalkozót. Hutten sajnálkozik azon összegek fölött, melyeket a külkereskedés elnyel; azokra, akik bors nélkül nem élhetnek, a podagrat és a franciákat kívánja. Erasmus a negatívores társaságát a legdörebbnek és legpiszkosabbnak nevezi, mert minden dolgok legpiszkosabb faját foglalkoznak, s azt is a legpiszkosabb módon, gyakran hazugsággal, lopással s több efélével végzik. Luther sem igen lát sok jó erkölcsösséget abban, ami a kereskedés útján egy országba juthat; legtöbb kereskedésnek sarkalatos hibája abban van, hogy árut lehetőleg drágán kívánja eladni, pedig csak oly drágán kellene adni, amint igazságos és méltányos. Ez által a kereskedés nem más, mint mások tulajdonának elrablása és lopása. Nem akarja a rablókat mentetgetni, de azt

hiszi, hogy ők kisebb rablók, mint a milyenek a kereskedők, miután a kereskedő naponként az egész világot magrabolja, ho ott a rabló évenként legfőlebb egy-két embert rabol csak meg.

Mikor a munka egyáltalában nagyobb méltatásra talált, mikor kivált egyes államok hatalma éppen a kereskedésből származott, mikor főképp Amerika fölfedezése után a kereskedés is mind erőteljesebben fejlődött: a tudományban is lassan-lassan szünni kezd a kereskedés jelentőségének kicsinyítése. A merkantíli-rendszer az állam gazdaságberendezését már oly módon követeli, hogy általa kedvező kereskedés érressék el. A kereskedők osztálya már nem többé a népalja vagy legalsóbb rétege.

Az európai államokban a pénzgazdaság meghonosodásával a gazdag és vagyonos kereskedőházak politikai tekintélyre jutnak; kivált az uralkodóházak és az arisztokrata családok nem éppen ritka pénzzavarai közepezt a kereskedő patricius családok mind nagyobb figyelemreméltók lesznek, s: oly nagy leereszkedés tapasztalható, hogy a Fuggerek patricius háza fejedelmi látogatásban részesül.

Most már a tudósok irataiban sem találkozunk oly megvető kicsinyiséssel, s a kereskedés természetét iránt más fogalmak tamadnak. Ekkor már ezen foglalkozás szükségessége és hasznos volta kétségbe nem vonatik. Most már az összeseg szempontjától minden munka hasznos. De egészen egyenő es hasonló természetűnek most sem tekintettek a kereskedőt. Főalítottak a produktív es inproduktív foglalkozások tanat.

Folyt. köv.

Hemopatia.

Ezzel a címmel a múlt évi könyvpiacra egy új irányú mű jelent meg dr. Kovacs László tollából. Az volt a célja, hogy más irányt adjon a betegek kezelésének. Hibáztatva az eddigi gyógykezelési rendszereket, különösen a szokásos gyógyszerek ellen kell ki. Ezek szerinte csak a partikuláris bajokat enyhíthetik kisebb nagyobb szerencsével.

Küzdök, dolgozom napról-napra egyre, — nem tudva a nagyvilág folyásáról mitsem; feledve álmom, dőre vágy, szerelem minden, barátom csak egy mohos fakereszt, utána vágyom, míg visszatérek örökre hozzá, álmodni tovább azt az álmot, melyet oly durván, szaggatott izekre a sors!...

VII.

Eddig volt a mese. A vén leány elmondta tompa lassu hangon, — csak a végén csordult egy könny a szeméből ki... Mit sirattot? ... sohasem tudta senki meg...

Valahányszor zug zord téli éjszakán a szélvész odakinn, eszembe jut a kopott zongoramesternő, az ő meséivel... a jó öreg Ika kisaasszony, ki annyi szenvedés után érte nyugalmát el, egy messzi falucskában, egy picinyke, virágtalan, hideg hant alatt, egy eikorbadt mohos fakereszt mellett, — ahol visszasírhatja az álmot, a csodás tündér-mesét, melynek súlyos koronája roskaasztotta őszre...

Vége.

De sohasem nyújtanak gyökeres javulást és mindig meghamisítói az emberi szervezetnek, amelybe időről időre több és több idegen elemet csempésznek be gyógyszer címén.

Majd hangsúlyozza, hogy nagyon elhibázott dolog mindössze a partikuláris bajok gyógyításával megelégedni. Igen is meg kell gyógyítani magát az alapot, meg kell szüntetni az első okot, amelyből maga a baj fakad. S mi bizonyítással szívesen hisszük el, hogy tényleg nem elég, ha pl. valakinek csak a meghülés elleni rendes orvosságokat adunk be, hoíott tulajdonképen az egész elkényeztetett szervezetét kellene megedzeni. Kár valakit traktálni mindenféle fejtáji elleni porokkal, holott gyomorhajából származik az egész stb.

A végén pedig, mint utolsó okra, mint a betegségek végokára a vére utal. Mivel szerinte a rossz vér, csak rossz, egészségtelen eredményeket mutathat fel. Ellenben az az egészséges vér magában is mindig oda törekszik, hogy minden idegen, minden ártalmas anyagot kiküszöböljön az egészséges szervezetből. S annyi tény, hogy míg egyesek szervezete ki van téve minden betegségeknek, addig mások úgyszólván mindennek tudnak ellentánni. Csak azért, mert az egészséges szervezet működése más, — és más a betegé.

De miért is említem mindezeket?

Szó se róla! Legkevesebbé sem akarok ismertetője lenni a szóban lévő könyvnek. De fel kellett említenem a nagy hasonlatosság miatt, mi a könyvben tárgyak és társadalmi bajok között fennáll.

Tény, hogy úgyszólván az egész vonalon neki estünk a szociális kérdések megoldásának. Az eredmény valami. De nem sok. Legkevesebbé sem áll aranyban a befektetett munkával. *Legkevesebb sem végleges megoldások* ezek, hanem csupán maró honlapra szóló foltogtatások. Ahol már elviselhetetlen kezd lenni a baj, hat oda nyomunk egy fiaszromot. Erre aztán kevesebb érzékeny lesz a leragasztott fekegy. De csakhamar egy másik fakad ki helyébe.

Mi tudunk annyira felszínet nézzük a társadalmi bajoknak, annyira aprólékoskodunk, hogy a vizek mélyébe eifelejtünk tekinteni. A mi gyógykezelésünk is csak partikuláris és a nagy szervi bajok pedig állanak. El akarjuk tavolítani az okozatokat, de nem keressük kellő figyelemmel az okot, amely az okozatot szüli. Ez az eljárás pedig soha állandóbb értékű sikerhez nem vezethet.

Igy pl. mi összetárlakozunk egy iparossal, aki panaszkodik hogy pénz-hiány miatt nem

S z á n t ó.

A képzelet szinompájával felékesítve csodálja

Az *Edenkertjének* ragyogó szépségét az elme

Hol Ádám, mint új árendása a térnek

Korlátlan ura volt mindannak, mit szeme látott,

Hol a nőszív is meglelvén benne ideálját,

Öszinte bizalom s szeretet övezte körül, —

Mégis, lám, boldogok még ők sem lehetének

A boldogság más-idegen bolygó szüleménye,

Földünknek már ő Ádám ismerte hibáját,

Hogy teljesen boldog itt nem lesz soha senki.

Szeretve egymást híven, nem volt tiltva közöttük

Ádámnak feltékenysége oka nem volt.

Eva szívét sem dilták oly reidbeli gondok

Minők: a zsantill-csipke, florentin szalmakalap,

Tenniszflanelből készült pongyola s sok más.

Kain és Ábelka még nem jártak ovodába,

Szaktácsné sem rontotta soha a rántást.

A napi újságot nem hozta megkésve a posta,

Fűszerszámlán sem volt hiba a kréta körül.

Ment szépen minden a maga rendén,

Mindennap szerelemben hűnyt le az alkony

S a bitorbajual szerelemre nyitotta szemét,

Álám mégis más nőt szeretett volna cserélni,

Szép Eva pedig rettenetesen unta magát.

Ábrándos lelke elé idegen nyaraló tűnt

Savanyúvíz-forrás, fürdő, vagy más üdülöhely,

Ami itju báját kellő értékre emelje,

Hol szépség, kellem, mind-mind diadalra kerül.

Ebbeu vágyát Ádámuk gyakran emlegeték,

Ilyenkor Ádám előszedgette a mappát,

Egy karját neje bájdus derekára csavarta,

Másik kezével aztán mutogatta hazúkat

S kellemes bariton hangján imígyen szavalt:

Legszébb pontja a földnek mostan szép Magyarországnak,

tud boldogulni. Megszánjuk és keresünk neki mindentéle segítyt. Egyszer a várostól, egyszer az államtól. Amikor lehet. És ami emberünk mégis csak úgy nyomorog, mint aszelőtt. Mert rendszeresen nem annyira a pénz kellett annak, mint inkább a munkaszeretete, amelynek jutalmaképpen a szükséges pénz mégis csak rendszeresen megkerül. Avagy esetleg hiányzik itt a pénz helyes beosztása, ami nélkül sohasem lesz elégséges pénz. Ennek az embernek tehát nem az lesz az igazi jótévője, aki kisegíti pénzzel. De az, aki munkára tanítja meg s evvel a pénznek egy *állandó* forrásához juttatja. Avagy ha nem tudja jól beosztani a pénzt, akkor bizony arra kell megtanítani. Aki először vesz csipkét s csak aztán a szövetet, annak nagyon könnyen nem marad a szövetre pénze.

Igy van ez az egyedek specialis kérdés-einél.

De így van az általános társadalmi bajoknál is.

A mai időben teszünk azt, alig tudunk eleget kipanaszkodni iparos emberek miszeriái miatt, Nincs tanonc. Nincs legény. Ami van, az végtelenül elbizakodott. A közönség pedig heteken át nem tud jutni egy sürgősen megrendelt ruhadarabhoz. Az iparos nem tudja behajtani a pénzt stb. stb. Ellenben túlszofulva minden hivatal, minden iroda. Számtalan végzett embernek nincs foglalkozása. Evvel azután együtt jár egy egész raja a viszályokéknak és tudom is én mi mindenféle. S lám, nekünk nem jut eszünkbe, hogy ennek csak az iparos pályák megkedveltetése és az iparos pályákra való szorítás lehet csak gyökeres gyógymódja. Ha az aranyos apuka és a tanár ur rá akarnak ijeszteni a kölyökre, akkor azt mondják dübökben: „Suszternek mégy!” Holott a szülőknek és a tanítóknak egyaránt az volna a legeszebb kötelességük a mai társadalmi állás mellett, hogy a gyermek előtt minél jobban kiemeljék az iparos pályák előnyeit, azokat megkedveltesék és azok felé irányítsák az ifjúság zömét.

Avval megazúnnék a túlszofultság az úgynevezett úri pályákon. Volna tanonc, segéd. Még pedig nemcsak a legalja, hanem jobb okosabb gyerekből is kijutna bőven, akikkel együtt azután a rakoncátlanabbak is kénytelenek volnának versenyt tartani. S evvel azután jó egynéhány százalékkal kevésbednének a mizeriák az iparnál és a diplomaknál egyaránt.

Avagy p. az uszoráknál. Irhatunk mi akár kodex-eket az uszora minden elgondolható fajta ellen. Az nem vezethet célhoz. Legfeljebb óvatossabbá és rávaszabbá,

teszi az uszorást. Hacsak nem próbáljuk reformálni a sziveket. A kapzsi szív mindig született uszorás. Emberszeretetre nevelt szív uszorás nem leszen. Tehát minden törvénynél jobb gyógyszer az ilyesmi ellen a társadalmi szeretet.

Hiába lármaazunk mi folyton fizetés-emelésekért, korpótlékokért stb. A pénznek társadalmilag megfelelő beosztása szükséges. Ami magában véve nem elég. Ehhez kell hozzájárulnia a pénz helyes kezelésének is. Ezt pedig semmiféle fizetéssel, hanem csak neveléssel lehet elérni.

És így mehetnének sorra. Csak ne akadjunk meg rögtön az első lépésnél. Legyen bátorságunk, ha kell, nem csak a külső viszonyokat, de a társadalom pszichológiáját is fürkesszünk, s akkor vesszük észre, hogy sokszor a legbonyolultabb kérdések is a legegyszerűbb lélektani okokra vezethetők vissza. S ezeket annál inkább kötelességünk kikutatni, mert ezeknek felismerése nélkül a legnagyobb áldozatok mellett is csak félmunkát és azt is csak rövid időre szólót érhetünk el.

Tehát ne elégedjünk meg az okozatok megszüntetésével, hanem az okokat magukat is szüntessük meg. Ne elégedjünk meg egyszerű hideg borogatással ott, ahol az egész vér megtisztítására van szükség. Ebben áll a társadalmi Hemopatia.

Koza György.

Különfelek.

— **Városi közgyűlés.** Léva város képviselőtestülete *Bódogh Lajos* polgármester előktele alatt szeptember hó 12-én, csütörtökön rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a polgármester bejelentette, hogy *Thuróczy Lőrinc* városi állatorvos hivataláról lemondott. A közgyűlés a lemondást tudomásul vette s az alispánhoz felterjeszteni rendelte. Ugyssintén tudomásul vette, hogy *Baker Árpád* számvevő az alispán által dorgálásra ítéltetett, mert Lang bérletének lejáratát he nem jelentette. A közgyűlés felhatalmazást adott a polgármesternek, hogy a belügyminiszternek az új ház házadója tárgyában hozott határozata ellen a közigazgatási bírósághoz panasszal éhesen. Majd elrendelte, hogy a városi kocsis-lak kitarasztásáék addig is, míg a közgyűlésnek módjában lesz új lakás és istállók építése telett határozni. Elfogadta a *Rácz János*, özv. *Janovics Ferencné* és ifj. *Agárdy Zsigmond* néval kötött adásvételi

Viruló s gazdag mindenféle javakban.
Hontmege legszebb ott, hol szive Barara borul.
Hullámos felület teszi azt változatossá
Külső díszében szintén nyer dolgos kezek által.
Szántó földjében mindig Isten áldása vagyon.
A tavasznak, nyárnak külső pompája azonban
Mégis leggyönyörűbb valahol ott *Léva* körül.
Ennek már igazán gyönyörű szép a vidéke
Ott, hol a Szántó savanyúvíz-forrása fakad.
Árnyas parkjában több száz csalogány zeng
És árad a jázmin bódító illata szét. —
Minden, mit a művészet természet keze alkot
Minden, amit csak remekel a csodás kikelet.
Lombozatos fákon, amit csak a nyár tüze érlel
S a pomológiai tudomány rendre nevez. —
Mit az ősz elhalt lankadozó bája élénk tár,
Vagy a tél fagyra rejt jégtakarója alá.
Jönnek a művészek: jön az ősz, tél, tavasz és nyár
Felváltva kerülnek mindig egymás háta mögé.
Masterművét valamennyi lerakja csodásan
S az emberi szív itt mindent egyesítve talál.

Ez épilletes szavakat még Éva nem érté.
Nem festegtetett ő még soha képleteket,
Tűnődött rajtuk lelkeinek teljes erejével. —
Búsongó vágya a forráshoz gyakran tovasszállt,
Szántó lett ábrándjainak tündéri varázsa,
Hol az árnyas parkban több száz csalogány zeng
És árad a jázminnak bódító illata szét. —
Ott... Hol a Szántó savanyúvíz-forrása fakad:
Ott rejlik a földnek minden tündéri varázsa.
Külső díszben a forrás nyer dolgos kezek által
Árnyas parkjában ő majd üdülésre talál...
S mert Szántó földjén mindig Isten áldása vagyon,
Ott kolera, pestis, himlő még soha sem volt.

Az emberek itten mindenkép boldogan élnek.
Igaz is: híz Szántón jó forrásvizet isznak
Édes-kúti vizet ott csak a csirke iszik.
Szép fogaik karbantartására ez különösen előnyös
Lám, Szántón minden egyének csodaszép foga van.
Gyakran mosolyognak szép fogaik öröme
S a mosoly mi egyéb, mint emelése a bájnaki!

Mind Ezeket Éva végig gondolta magában.
Férje előtt hallgatni azonban asszonyi furfang,
Éat a lakást felpanaszolták már ugys az Égen,
Árkangyal Gábor sajnálja, hogy lakkbét nem fizetünk
És haragos Chernobk jönnek majd látogatóba.
Oh Szántó! Ábraudós lelkek legszebb ideálja
Lombozatót közt több száz csalogány zeng
S árad a jázminnak bódító illata szét.
Ah, oda vágyom lelkeimnek minden erejével.
Ültetek ott majd szegfűt, tulipánt, hiacintot,
Mindent, ami szép, gyönyörű — a verendát körül.
S ha kárpótozó munkást többet rendel a férjem,
Remekét reneszánsz stílyben majd én válogatom.

Teljesedett minden! Nem butorszekerekkel,
Hóna alá vette Éva könnyű kis batyuját.
Ádám mogyoró vesszűt egyet tört le magának
És felült sátrát Szántó rétje körül.
S boldog a nép, mint Ádám ivadéka,
Boldog azóta ott... ott Léva körül.
Éva leányi mosolygva meséli.
Mileva az egyik, kinek hangja mosés.
Oh Léva vidék! Te áldott puha fészek
Éva anyánk nevével vagy te rokon!

Szondy J.

szerződéseket. A létesítendő ortési kut elő munkálataira vonatkozólag örömmel vette tudomásul, hogy *Becsey Károly* mérnök, Léva város szülötte díjtalanul bajlandó a megfelelő felemérést és tervet elkészíteni; mellé egy bizottságot küldött ki. Elrendelte a közgyűlés, hogy a bórvasártér az ujjm-jorral szemben fekvő városi földre helyeztessék ki, mely célból 600 □ öl kihatását és körülkerítését elrendelte. Az ág. ev. temető kibővítése ügyében a közgyűlés a határozathozatalt felfüggesztette addig, míg a két protatásn egyház között a megállapodás létrejön. Ezután a közgyűlés Bara-vármege alispánjának azon rendeletét tárgyalta, hogy a város a vásárteret a katonai gyakorlótér mellett fekvő városi földre helyezze ki, mire a közgyűlés elrendelte, hogy felirat intértessék az alispánhoz az áthelyezés elhalasztása iránt, a míg akár a jelenlegi terület kibővítése, akár a katonai gyakorlótér visszaszerzése iránt módjában lesz intézkedni. Elutasította özv. Babusek Gusztávné városi számvevő özvegyének azon kérelmét, hogy nyugdíja felemeltessék. — Jövähagyta a főgimnázium folyó tanévi költéségtetését s egyuttal az igazgató rendelkezési átalányát 3000 koronara felemelte. — Hosszas vita után határozatba ment, hogy a város ökei a lévai takszrékpénztárban helyettesenek el. Báró Majthényi László emlékére ennek két leánya által a lévai árvaház javára tett 4000 koronás alapítványra vonatkozó alapító levelet elfogadta. Nagyobb vitát provokált a vásártéren létesítendő korcsma bérbeadására vonatkozó ajánlatok tárgyalása, mert közvetlenül pár perccel a közgyűlés előtt *Balog Lajos* párkányi vendéglős ajánlatot adott át az előadónak s dacára, hogy ez még a pénzügyi szakosztály előtt meg nem fordult, a többség minden törvényes szabály ellenére ezt az ajánlatot fogadta el s a medvebőrre tett ajánlattevőnek adta a majd létesítendő korcsmát. Több apróbb ügy tárgyalása után a közgyűlés véget ért.

— **Harcoszati gyakorlatok vármegyénkben.** A 14-ik gyaloghadosztály múlt napokban a verebélyi járás területén tartotta meg gyakorlatait, amelyeken *Frigyes* főherceg, csapatséfelyő, gyalogsági tábornok is megjelent, aki e hó 4-én, délután 6 órakor Köbölkutról automobilon érkezett Verebélyre, ahol a főherceget *Nedeczky Vince* főszolgabíró vezetésével ünnepélyesen fogadták. A főherceg a plésánian volt szállva, melynek emeletén négy szoba állott rendelkezésére. A főherceg kíséretének tagjaival, valamint a hadtest parancsnokság vezérkarával a Felsőpél, Töhöl, Alsópél, Barsbesse, Pozba és Barafűss községekben elszállásolt csapatok közt lefolyt harcoszati gyakorlatok megzemlélése céljából minden reggel a gyakorlatok színterére ment és f. hó 7-én távozott el Verebélyről.

— **Dr. Frommer Ignác ünneplése.** A király által adományozott Ferenc József-rend lovagkeresztjével a folyó hó 8-án a városház nagytermében tartott diasközgyűlés alkalmával dekorálta fel *Bódogh Lajos* polgármester dr. *Frommer Ignác* vármegyei főorvost, akit a terebbe lépésekör élenk ovációban részesített a város közönsége, amely a termet saufoltság töltötte meg. A szép ünnepélyen résztvettek: a város tisztikara, a városi képviselőtestület tagjai teljes számban, az orvosi kar, a jótékony egyesületek s az ünnepeltnek jó barátai és ismerősei. A diasközgyűlés megnyitása után a polgármester meleg szavak kíséretében tüzte fel dr. *Frommer Ignác* mellére a lovagkeresztet s átadta az arra vonatkozó, díszes borítékban elhelyezett okmányt. A királyi kitüntetésben méltóképpen részesített főorvos meghatva köszönte meg a királyi kegyességét és Léva város közönségének szives és őszinte jóindulatát. A közgyűlés berekesztése után *Bellán Sándor* városi fogalmazó, s *Stefánia*-árvaházat fenntartó négyelet titkára szivből fakadt, gyönyörű beszédben fejeste ki ünnepelt iránt kitüntetés alkalmából a négyelet tisztelőit és üdvözletét, ami a főorvost arra indította, hogy köszönet szavai után a nevezett egyesület pártoló tagjainak sorába lépett. — Dr.

Frommer Ignác a hó 10-én a vigadó nagyertermébe hívta meg barátait és ismerőseit estebédre. A meghívottak száma mintegy 50 volt, akik kevés kivétellel mindnyájan megjelentek a fényesen kivilágított teremben, ahol a vendégszerető házigazda pompás és gazdag lakomát szolgáltatott fel kedves vendégeinek. A vidám hangulatban lefolyt lakoma harmadik fogásánál a házigazda a királyra mondott felbőszített. — Utána Báthy László a társaság, — Dr. Karafiát Máriaus az orvosi kar, — id. Lakner László a nagyszámú páciens, — Medveczy Sándor a gyógyszerész, — Liebermann János az izr. hitközség, — Ordódy Endre a vármegye, Bányai Ferenc a tanfériak, dr. Balog Sándor pedig az ügyvédek nevében üdvözölték a Ferenc József-rendnek legújabb lovágját.

— **A beiratások eredménye.** Városunk iskoláiban a mai napig a beiratások eredménye a következő: A főgimnáziumba főlvetetett 342 tanuló; az emelkedés a múlt évi számhoz képest 23: — osztályonként van az I. A. osztályban 45; a B. o. 45, a II. o. 70, a III. o. 43, a IV. o. 55, az V. o. 26, a VI. o. 20, a VII. o. 20, a VIII. o. 18. A tanítóképzőbe felvettek 121 növendéket. Osztályonként: az I. o. 48, a II. o. 21, a III. o. 33, a IV. o. 19. — Az irlgalmis nővérek intézetébe és pedig a polgári leányiskolának I. osztályába 62, a II. o. 61, a III. o. 53, a IV. o. 44 rendes és 24 magántanuló irratkozott be, — a női kézimunka-tanfolyamra 36 növendék lett felvéve. A polgári iskola és női kereskedelmi szak-tanfolyam teljesen megtelt. A női kézimunka-tanfolyamban még 4 hely van. — Az elemi leányiskola tanulóinak száma: az I. osztályban 89, a II. osztályban 76, a III. o. 88, a IV. o. 67, az V—VI. o. 38., az ism. leányiskolába beirtak 70 tanuló. — A r. kath. elemi fiúiskola I. o. van 77, a II. o. 72, a III. o. 73, a IV. o. 62, az V. o. 24, a VI. o. osztályban 10 tanuló, — a ref. elemi iskolába 130, — az ág. ev. iskolába 21; az izr. elemi iskolába 170, — az iparostanonciskolába 137, a kereskedőtanonciskolába 28 tanuló lett felvéve.

— **Rozoga hid.** A hengermalom mellett levő hid gyalogjárójának nemcsak a deszkái kopottak és úgy, ahogy összeviszsa foltozottak, — hanem a deszkázatot szegélyező gerendák is annyira kordhatk már, hogy szinte a lábtörés veszedelme fenyegeti a gyalogjárón való közlekedést. A városnak ez a hid lévén a legnagyobb forgalmi pontja, fehívjuk a hatóságok illetékes közegét, hogy a hidnak alapos kijavítása iránt azonnal intézkedjék.

— **Halálos baleset.** A Garabbenzencéről Léva felé jövő vonat f. hó 11-én agr.-kelecsényi fordulónál este fél kilenc óra tájban Lukács István 43 éves garmkelecsényi lakost, amidőn kocsijával a sinek közt át akart hajtani, elgázolta. A szerencsétlen azonnal szörnyet halt s az egyik lá is megdőgött. A nyomozás szerint Lukács valószínűleg szundikált szekerenben s így nem vette észre a vonat közeledését s ráhajtott a sinekre.

— **Eljegyzés.** Richter Ágoston, a Magyar Gárdák Biztosító Szövetkezetének tisztviselője, boldogult Richter Ferenc leány r. kath. kántortanítónak fia, — e napokban váltott jegyet Budapesten Dyyos Olgával.

— **Az iglói F. M. K. E. kulturbál jövedelme.** A tizenkét felvidéki vármegye által Iglón 1912. évi augusztus hó 19-én rendezett kulturbál 886 korona 54 fillér tiszta bevételt eredményezett. Ebből az összegből a F. M. K. E. központi választmányának Nyitrára 296.48, a F. M. K. E. szepesi választmányának Lőcsére 296.48, a Felvidéki Magyar Irók és Újságírók Szövettségének Iglóra 293.58 korona megküldött azal, hogy ezen összegeket a F. M. K. E. iglói kulturbálja alapítványaként kezelni sziveskedjenek.

— **Öngyilkosság játékból.** Folyó hó 3-án Barsfűsön több kis gyermek akasztódott játszott. Ez a játék egy kis fiúra halállal végsődött. Ugyanis egy Sindler József nevű tíz éves fiú oly módon akasztotta fel magát, hogy mire a kötélről levett-

ték, megfult és a gyorsan előhívott orvos már csak halálát konstatálhatta. A szerencsétlen fiú a szülői gondatlanság áldozata lett, mert ez esetben is bebizonyult, hogy a szülők nem kísérik kellő figyelemmel gyermekeiknek szórakozását.

— **Esküvő.** Pollák Géza, a magyar államvasutak mérnöke, Pollák Vilmos leány lakereskedőnek fia, f. hó 24-én tartja esküvőjét Hochfelder Fridával, Révayfalván, Rutka mellett.

— **Nem lesznek ellenőrzési szemlék.** A hivatalos lap e napokban közölte a honvédelmi miniszter rendeletét az ellenőrzési szemlékről. A rendelet szerint az ellenőrzési szemlék úgy a közös hadsereg, mint a honvédség nem tényleges állományú legénységével az idén is elmaradnak.

— **Négy millió korona tűzkar májusban.** A központi statisztikai hivatal közli, hogy május havában Magyarországon 973 közsegeben pusztult tűz és keressen 4 millió kor. (3,995 780) kárt okozott. Májusban, amikor a statisztika szerint, mindig kevesebb tüzeset szokott előfordulni, mint a későbbi hónapokban, 1241 tüzeset volt. Ez a megdöbbentő szám pedig nemcsak az okozott kár miatt roppant szomorú. Milyen lehet közsegeink tüzendészeté, ha ilyen rettenetes pusztítást végezhet a felemetes veres kakas! A közsegeket utasítja törvény, hogy gondoskodjanak tűzoltószerekről s amikor kútt a tűz, a legtöbb faluban kiderül, hogy nem szuperál a fecskendőgép. A gép laajabau kotó ül a tojásain, a gummicövet megrágnak az egerek. S ha megkondul a veszharang, eszeveszetlen futkároz a nép, nem tud segíteni magán és keptelen megasadaizozni a tűz towaterjedését. Minden tüzeset után kegyetlen büntetésekkel kellene sújtani az olyan közseget cs elűjárásogot, ahol a tűzoltószerek hiánya, vagy használhatatlansága a tűz lokalizálása. Es vegre már rá kellene vezetni ezt a népet, hogy kötelességek is, szórakozásnak is, szükütségek sportnak is tekintse az önkéntes tűzoltóságot. Legyen a legkisebb tanúnak is szervezett önkéntes tűzoltósága, amely p. hétfő napján, havonként ha csak egyszer s, gyakoriatoz es megmozgatja a berendezésodott tűzoltógépet. Nem szabad kulturálisan pusztítani a tűzek. Mert nem lehet merő veletlen 1251 tüzeset egyetlen egy hónapban. Itt már gondatlanság es hanyagság jatezik közre, könnyelmű kockázatlanság a magunk s a masok vagyonának a nemzet vagyonának.

— **Női Liceum.** Magyar nők tudományos továbbképző tanfolyama. A Női Liceum célja fiatal högyeket a szaktanulási menzögei neikül megismertetni a tudomány mai eredményeivel, úgy, hogy ezek az eredmények bevonulhassanak egyéni, családi társadalmi életükbe. Ezt a célt egyfelől tudományos es művészet tanfolyamokkal, másfelől olyan előadások sorával kívánja elérni, a melyek a nőnek az emberi kötelességek teljesítése köreiben külön is kijutó hivatást es feladatokat nyújtják meg. Evégből tudományos alapon, de gyakorlati erőkkel levezeti a hallgatókat a házassággal, gyermekneveléssel, háztartással, betegápolással es egyéb társadalmi munkával járó teümlésükbe is. Az előadások tudományos színvonalon könynyen érthetően tárgyalják az anyagot, úgy hogy azok közeprekelő műveltség mellett teljesen hozzáférhetők. A Női Liceum azt tartja szemé előtt, hogy a tudományosan es es teümléggel előkelő műveltségű magyar nő kötelességei magaslátán álló felelőség, anya, háziasszony es hasznos társadalmi munkás lehessen.

— **Az orvosok oklevele.** A belügyminiszter köirendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, melyben tudatja, hogy a jövő év első napjától kezdve azon orvosok, akik okleveleiket valamely ausztriai egyetemen nyerték, orvosi működésüket hazánk területén csak okleveleik nosztrifikálása esetén folytathatják.

— **Tenyészbaromfi és házinyúl kiállítás és vásár** rendez a Nógrád-vármegyei Gazdasági Egyesület Balassagyarmaton folyó évi szept. 29—30 es okt. 1-én. A kiállítás es vásár igen sikerülnek ígérkezik, mert szép számmal érkeznek be-

jelentések mindenféle baromfi es házinyúlra valamint az állam által tartandó him-baromfiak is itt fognak megvásároltatni. Elnyös lesz ez tehát a tenyésztökre is, mert jó értékesítök eladó állataikat, de előnyös lesz a vevőre is, mert tetésze szerint választhat a nagyobbszámú baromfiakból. Bejelentö iveket, valamint bármi-féle felvilágosítást készséggel es azonnal küld a Nógrád-vármegyei Gazdasági Egyesület Balassagyarmaton.

— **Rendlet a rikkancokról.** A belügyminiszter rendeletet intézett a sajtótermékek utcai elárúsítására nézve. A fiuk kezéből kivessi az újságok árusítását, amennyiben a rikkancok legalább tizennyolc esztendő betöltött egyének lehetnek csak, akik arképes igazolvány váltásához kötelezettek es karszolgát tartoznak viselni.

— **Tüzesetek okozói.** Statisztikai kimutatás szerint tüzvész számarozott: 1022 esetben a gyufa vigyázatlan használatától, 677-szer örömtüzek es elővigyázatot nélkülözö lövésztölt, 625 esetben szivar es szivarkával történő vigyázatlan bánásmóddal, 516 esetben kánya, kemence vagy tüzhely tuhevítése folytán, 494 esetben gyertya vagy lámpával való járás következtében, 483 esetben kéménytüzekből vagy füstcsövekből kipattanó szikráktól es 357 esetben gyufával játszó gyerekektől. Külön nincs kimutatva a vasuti mozdonyoktól származó tüzek száma (bizonyosan a kéménytüzek köze lettek sorolva), pedig ez sem csekély, miknek oka nem annyira a vigyázatlanság, mint inkább a szikrafogók hánya vagy rossz szerkezete s az éppen nem elsörendűnek mondható fűtő anyag.

— **Félesztendő borforgalma.** A magyar statisztikai hivatal jelentése szerint a borforgalom január hó 1-től június hó végéig a következő volt: Behozott bor hordóban 69.506 mm., 2,919.252 korona értékben, — tavaly 96.823 mm., — bor palackokban 1794 mm., tavaly 1508 mm., — kiviteüük bor hordóban 711.977 mm., 29,191.057 K. értékben, tavaly 412.873 mm., — or palackokban 4090 mm., — 453,993 K. értékben, tavaly 3787 mm.

— **Luxus-lövésár Irsekujvárott.** Az ersekujvári őszi luxus-lövésár idejét szept. hó 29. es 30-ára tűzték ki. A lóvásár előkészítésére kiküldött bizottság érintkezésbe lépett a Nyitramegyei Gazdasági Egyesület titkárával es a miniszterünnál is lépéseket tett, hogy utasítsa a lószorozó bizottságot arra, hogy ez időben ejtse meg ott a lószorozást. A bizottság gondoskodik arról is, hogy a külföld még idejében értesüljön az őszi lóvásárról, szóval minden lehető megtesz, csak hogy a vásár sikerét biztosítsa.

— **Társaskör Nagysallóban.** Nagysallóban társaskör alakult, amelynek alapszabályait a m. kir. belügyminiszter e napokban a szükütséges záradékkal ellátta.

— **Választói jog.** Egyik kormánypárti újság föbb alapelveiben ismerteti a kormány választójogi tervezetét. Ezek szerint a választójog az értelmi census alapján fog fölépülni a választói jogosultságot a javaslat az elemi iskola elvégzéséhez fogja kötni. Nem küszöböl ki a javaslat teljesen a vagyoni census sem. A választójogosultság korhatárát a tervezet a 24 es 30 évek között állapítja meg. A domicilium kérdésében a tervezet azt a megoldást választja, helyesebben ahhoz a föltételhez köti a választói jogosultságot, hogy a szavazó ugyanabban a községben legalább egy esztendeig lakjon. A választási aktusra vonatkozólag a szavazás decentralizációját hozza, olyanéppen, hogy a szavazás nagy községünkint, körjegyzőségenként a városokban pedig szavazókörönként történjék. A tervezet az összes választási költségét eltilja es egyéb rendszabályokat is alkalmaz a választási eljárás tisztaságának megóvása érdekében. A titkoság kérdésében a célszerűség szempontjából fogja mérlegelni a kormány, mely külön törvényjavaslatot terjeszt elő es új kerületek beosztásáról. Ez a javaslat még nem készült ugyan el, de a választójogi javaslat előterjesztését azonban késleltetni nem fogja.

Igazság. "Boldogságunknak egyik alkotórésze: valódi Kathreinerből egy csésze" így hangzott fel minap egy dalban és a tetszés, amelyet az éneklés dalával aratott, a legjobb bizonyíték volt arra, hogy a jelenlevő háziasszonyok lelkéből beszélt avagy helyesen "énekelt." Mégis csak igazság marad; Kathreiner a legjobb kávé és ami 21 év óta a háziasszonyoknak mint "még jobb" ajánlatott, az állandóságra jónak nem találhatott. Hányan tértek a Kathreinerhez vissza, akik mást próbáltak. Kathreiner nemcsak felette egészséges és olcsó, hanem jóízű és annyira hasonló a babkávéhoz, hogy az tisztán is iható. És mennyi pénz takarítható vele. Amit az énekes dalolt és amit az utcaon a szerencsefogó hirdet, az igazság marad: Kathreiner Kueipp maláta-kávéja szerencsét hoz minden házra.

Külső használatra. Testrészek fájda'mai, csúszos és köszvényes bajok és mindennemű gyulladások a „Moll-féle sós borszesz”-szel gyógyítatnak biztos sikerrel. Egy üveg ára 2 kor. — Szétküldés naponként utánvétellel Moll A. gyógyszerész és cs. kir. udv. szállító által Bécs, I. Tuchlauben. A vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

Nincs jobb és olcsóbb fém-tisztító, mint a Globus fém-tisztító-kivonat, amely már esztendőök óta kitűnően bevált és milliónyi háztartásban használatos. E kitűnő készítményt az újabb Fritz Schulz betéti társaság Ausig s|E gyártja. A Globus fém-tisztító kivonat minden arany, ezüst, nickkel, sárga- és vörös rézből készült tárgynak gyorsan és fáradság nélkül pom-pás, tartós fényt kölcsönöz, abszolút ártalmatlan, nem karcol és nem hagy nyomot maga után. A Globus fém-tisztító-kivonat soha tisztító erejét el nem veszíti, nem piszkít, mint a tisztító-pomádé és sokkal jobb és kiadósabb, mint a legtöbb torgalomban levő folyékony fém-tisztító. Száz szónak egy a vége; a Globus fém-tisztító-kivonat a legeslegjobb fém-tisztító, amelyet kiválósága miatt több ízben kitüntettek. Így legutóbb a St. Louis kiállításon 1904.-ben a nagy díjjal. Ezért csak ezt használjuk, de ügyeljünk arra, hogy valami értéktelen utánzatot sózzanak a nyakunkba, mert sok ilyen van. Mindig a valódi Globus fém-tisztító-kivonatot kérjük dobozban és védjeggyel ellátva. Kapható minden fűszerkereskedésben, droguériában stb.

Hivatalos közlemény.

6384—1912. szám.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a vármegye alispánja f. évi 8151. sz. véghatározatával az I. osztályu marhahus árát kilogrammonként 1 korona 60 fillérben, — a II. osztályu marhahus árát kilogrammonként 1 korona 50 fillérben állapította meg.

A hatóság által megszabott ezen árak a mai naptól kezdve az összes lévai mészárosokra kötelezők.

Léva, 1912. évi szeptember 9-én

Bédogh Lajos
polgármester,

6480—1912. szám.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a pozsonyi kir. erdőfelügyelőség a 34209—1911. sz. földm. min. utasítás 23. és 24. §§-ai értelmében a Léva város határában fekvő kopár, futóhomokos és vízmosásos területek kijelölésére vonatkozó részletes javaslatoknak összeállítása céljából 1912. szeptember 20-án és szükség esetén a következő napokon a városházánál, illetve onnan kiindulólág d. e.

8 órától kezdve tárgyalást, illetve helyszíni bejárást fog tartani.

Erről az érdekelteket azon figyelmeztetéssel értesitem, hogy a tárgyaláson, illetve helyszíni eljáráson észrevételük megtétele céljából részt vegyenek, illetve magukat meghatalmazottaik által képviseltessek.

Léva, 1912. évi szeptember 12-én.

Bédogh Lajos
polgármester.

6420—1912. szám.

Hirdetmény.

Az 1914—1915. évekre érvényes köz-ségi választói névjegyzéknek összeállítására és kiigazítása céljából Bándy Endre képviselőtestületi tag elnöksége alatt dr. Balog Sándor és dr. Kersák János képviselőtestületi tagokból álló, a képviselőtestület f. évi 5103. sz. határozatával kiküldött választmány ezen nyilvános munkálatait a városháza tanácstermében f. évi szeptember hó 30-án reggel 8 órátor fogja megkezdeni s a következő napokon ugyanezen időponttól folytatni.

A teljesített munkálatok alapján összeállítandó betűsoros névjegyzéknek mindhárom választó kerületre nézve f. október hó 5-től kezdődő 5 napon át a városi tanácsi iktatóban (emelet 12. ajtó) közszemlére kitétetnek.

A névjegyzékek elleni felszóalások és észrevételek f. évi október hó 15-ig beárólag érvényesíthetők, melyek f. évi első sorban a kiküldött összeíró választmány határoz.

A választmány határozatával meg nem elégedő felek további 15 napon belül az igazoló választmányhoz, ennek határozata ellen ugyancsak 15 napon belül Barsvármegye közigazgatási bizottságához felebebezhettek.

Miről az érdekeit városi lakosokat ezen hirdetmény utján értesitem.

Léva, 1912. szeptember 9-én.

Bédogh Lajos
polgármester.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése

1912. évi szept. hó 8-tól 1912. évi szept. hó 15-ig

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Kustyek Lukács Baros M.	leány	Margit
Csenger Ferenc Kubin T.	leány	Iréu
Jancsár János Manzier L.	fiú	Halva szül.
Brányik Pál Sinkó Mária	leány	Jolán
Toldi József Hingyi J.	fiú	József
Tomak I. Kameniczki T.	fiú	Halva szül.
Ij. Akács J. Kugyela A.	leány	Mária

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
ösv. Gráner József	76 éves	Gutaütés

Lévai piaciárak.

Rovatvezető: Dr. Horváth Gyula rendőrkapitány.

Buza m.-mészánként 21 kor. 70 fill.—
21 kor. 80 Kétszeres 17 kor. — fill. 18
kor. — fill. — Róza 18 kor. — fill. 19 kor.
— fill. Arpa 18 kor. — fill. 19 kor. 40 fill.
Zab 21 kor. 20 fill. 21 kor. 60 fill.
Kukorica 20 kor. 40 fill. 20 kor. 80 fill.
— Lencse 38 kor. 60 fill. 38 kor. 80 fill. —
Bab 28 kor. — fill. 28 kor. 40 fill. —
Köles 12 kor. — fill. 13 kor. — fill.

Vetőmagvak 100 kilónként: Vörös lóhere természetűl arankamentes 175—180
Vörös lóhere, kis arankás 165—175 Vörös lóhere, nagy arankás 150—160 Luczerna természetűl arankamentes 130—138 Luczerna, világos szemű arankás 115—120

Nyílttér.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Enyhe, oldó háziszer mindazoknak, kik emésztés zavarokban és az illő életmód egyébbb következményeiben szenvednek.

Egy eredeti doboz ára 2 korona.

Vidéki gyógyszerárakban kérjük Moll készítményeit.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Fájdalom csillapító bedörzsölés,

to és erősítő

elismert, régi jóhírnevű háziszer

szaggatás és hüllésből származó

mindennemű betegségek ellen.

Eredeti üveg ára 2 kor. 2

Kapható minden gyógyszerárban

és droguériában.

Főszékhely MOLL A. gyógyszerész

Cs. kir. udv. szállító, Bécs, I. Tuachbuen 9.

Eladó házhelyek

A vasuti vendéglő mögött

olcsó házhelyek eladók.

Czim a kiadóbivatalban.

Iskolázott leány

ki a négy polgári iskolai

jó bizonyítvánnyal rendelkezik, állást keres.

Cim e lap kádóhivatalában.

Ház eladás.

A Váradi-utca 10 számú 54 □-öl területű telkemet és azon épült lakóházamat, 694 □-öl területű hozzá tartozó földemmel mely a ház végében áll szabadkézből eladom.

GOLDFINGER ADOLF.

Eladó ház.

Léván Teleky utoza 10. sz. ház melybe jelenleg évek óta fenálló hentes üzlet van szabad kézből eladó. — —

Bővebbet ott az üzletben.

Modern ház

a Mangorló utcában (17), 4 szoba konyha, fürdő szoba, kamra, pincze, üvegezett folyosó melléképületben cselédszoba és mosó konyha, parkirozott udvar, gazdasági udvar kis zöldeséges-kert, kút az udvaron, folyó év november hó 1-től bérbeadó, esetleg eladó. Feltételek TOKODY IMRE vendéglősnél tudhatók meg.

Tisztítsd csak

Globus

•Tisztító kivonattal•

a világ legjobb fém-tisztítószeré

Kiadó lakás.

3 szoba, konyha és mellékhelyiségekkel azonnal kiadó.
Léva, László. utca 13.

Kiadó üzlet és lakás.

Kálnai-utca 23 számú házban 1 üzlet-helyiség hozzávaló lakással és pincével és Ozman-téren szintén 1 üzlet és lakás pincével és ugyancsak ott 1 lakás (2 szoba, konyha s pince) is kiadó, Bővebbet Monaco Mosenal, Léva

— R é g i —

biztosító intézet

az északmagyarországi megyék újjászervezéséhez, az északi megyéket, de különösen Arva, Bars, Észtergom, Hont, Liptó, Nógrád, Nyitra, Pozsony, Trencsén, Turóc és Zólyom megyéket alaposan ismerő, oly intelligens és agilis egyéneket keres, kik a biztosítás minden ágában jó üzletreményeket értek el, és a magyar és lehetőleg a német és tót nyelvet is tökéletesen bírják, 30 év-nél nem idősebb egyének előnyben részesülnek. Nyugdíjképes állás, érdemszerinti díjazások. Fényképpel felszerelt ajánlatok Eckstein hirdetőjébe (Budapest, VIII ker., Erzsébet-körut 37.) küldendők.

Kukorica-szárító

— e l a d ó —

1 méter széles 4 méter magas és 10 méter hosszú.

Bővebbet: Ladányi. utca 7.

Thomassalakot

őszi és tavaszi szállításra kilópercenként 38 fillérért bérmentve bármely állomásra, ugyiszintén superfosfát, kálisó, kainit és egyéb műtrágya féleket a legjutányosabban ajánl

Berceller Márton Ipolyság,
(Ingyen vegyelemezés.)

Szállítás és fuvarozás

valamint költözködések
legfigyelmesebben és jutányos árban elvállal

Spitz Armin szállító
Léva, Szepesi u. 22.

3078—1912. szám.

Árverési hirdetmény.

A lévai kir. járásbírósaq mint tkvi hatóság köz birró teszi, hogy a kir. államkincstár végrehajtónak Gáspál Sándor vámosladányi lakos végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében beuyjított árverési kérvénye folytán a nevezett végrehajtót javára 150 korona 83 fillér tőke, ennek 1910. évi december 4-től járó 5% kamatai 13 korona addigi per és végrehajtási 3 korona 30 fillér eszményi bélyeg és ezutal 14 korona 30 fillérben megállapított árverés kériit valamint a még feimerülődő további költségeknek kielégítése, ugyszintén az 1881. évi LX. t. cz. 167. §. alapján ezennel csatlakozottnak kimondott végrehajtási zálogjoggal bíró hitelre-ő lévai takarékszövetkezetnek C 25. t. alatt a 2739—1912. tkvi számu végzésével bekebelezett 120 korona s járulékaiból álló követelésnek kielégítésé végett az 1881. évi LX. t. cz. 144. §. és a Vhu alapján a végrehajtási árverést a végrehajtást szenvedő Gáspál Sándornak a lévai kir. járásbírósaq területén Vámosladány község határában fekvő és a 915. szíjtkvben A I 1, sor 54 hsz. alatt felvett beltelkek és azon épült 82 ö. i. számu házban való 1/4 részére 887 korona kikiáltási árban az árverést elrendelte még pedig a Vhu 26. §. alapján akként, hogy ezen határnapon a fenti ingatlan a megállapított kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladottai nem fog.

Ezen nyilvános bírói árverés 1912. évi szeptember hó 30 napján délutáni 2 órakor Vámosladány község hazánai lesz megtartva.

Az árveresuli szándékozók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10% -at készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi 3333 számú I. M. R. 8. §-ában kijelölt óvadékképes értekpapírban a kikiáltást kezébe letenni, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságul történt előleges elhelyezéséről kiállított szabáyszertű elismervényt a szolgáltatni, mely kötelezettség aól csak a Vhu 21. §-ában megnevezettek vannak felmentve.

A kikiáltási árnál magasabb ígért esetén a bánatpénz a Vhu 25 §-ának megfelelően és az ott jelzett következmények terhe alatt kiegészítendő.

Kelt Léván a kir. járásbírósaq mint telekkönyvi hatóságul, 1912. évi július hó 13. napján. Hoffmann s. k. kir. járásbíró.

A kiadmány hitelűl:

Bányai
kir. tkvvezető.

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára

Telefon szám: 33. L É V Á N. Telefon szám: 33.

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktárom céljára épült házamban nagy választéku

állandó gépkiállítás van berendezve.

Hazai gyártmányu gépek:

Világhírű „RAPID“ lánczos kutak. „Alfa Separator“ tej és vajgazdasági gépek. — Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos árakban. — Hofherr és Schrantz-féle gőzcséplő készletek, Ganz-féle motorok minden nagyságban, valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.

„AZ OLLA“ szakorvosok által megvizsgálva és legjobbnak minősítve van. Két évi jótállás. Ára tucatonként 4.—, 6.—, 8.— és 10. korona

„AZ OLLA“ több mint 200 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánlva. Kapható az ország minden gyógyszerárán és jobb drogeriákba.

Követelje azonban hogy a szállítója önnek csakis OLLA-t adjon és ne engedjen magának csekélyebb értékű silány utánozatot mint ép oly jót felidcsérni: Az elárúsító helyek kimutatásit. Árjegyzéket és eredeti propaganda reklámat ingyen küld az

„OLLA“ gummigyár Wien, H/437 Fraterstrasse 57 Kapható Léván: KNAPP I. drogeriájában s PICK EDE illatszertész-üzletében.

A Budapesti Asztalos Ipartestület védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK és hitelszövetkezet

az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet tagja, 12 éve fenáll felhívja a n. é. butorvásárló közönség figyelmét a VIII., József körut 28. (Békkocsis-u. sarok), valamint IV., ker. Ferenciek tere 1. sz. (Királyi bérpalota) ujonnan átalakított helyiségeiben rendezett

lakásberendezési kiállítás

megtekintésére, raktárunk mely a legnagyobb az országban, a legegyszerűbbtől, a legnagyobb kivitelű. művészek által tervezett és szakbizottság által felülvizsgált butorokból áll.

Teljes lakásberendezéseket művészi tervek szerint készíttünk,

minden darab jótállás mellett adatik el.

Mindennemű

legdiszesebb kivitelben készíttetnek

Könyvkötői

Nyitrai és Tarsa r. t.

Munkák a

könyvkötészetében, — Léva n.

A legjobb padlómaq

FRITZELAKK

Tartós!

Kiadós!

Használatban legolcsóbb!

Bevásárlásnál ügyeljünk, hogy csakis eredeti FRITZELAKK csomagok legyenek

Kapható: Stern József festékkereskedésében Léva n.

== Kölcsonkönyvtár ==

ujjonnan kiegészítve kb. 8000 kötet
magyar. német és francia regény
NYITRAI és TÁRSA R. T.
könyvkereskedésében LÉVÁN.
Előfizetés bármely nap kezdhető.

Tanuló felvétetik azonnal

Steiner Sándor
órás- és ékszerésznl, Léván.

A mesterdalnok.

Czipóm szép és tökéletes,
Benne járni élvezetes,
Mert ha cipőt szegzek, varrok,
Rajt' van

kaucsuk sarok.

Kapható: KNAPP drogeriában LÉVÁN.

Ma moziba megyünk!

A válás meglepetései

vigjátékokat ma is adják
az APOLLO mozgósínházban.

== Ajánljuk : ==

legolcsóbb napi árak számitásával elsőrendű, direkt forrásokból beszerzett fűszer- és gyarmatárúinkat,

valamint állandóan friss csemege-sajt, naponta érkező felvágott és egyéb csemegeárúinkat.

== Közvetlen kávéimportunk folytan

kávéink

ugy ár, mint minőség tekintetében versenyen kivüllek!

Legjobb Mauthner-féle kerti és vetemény magvak!

Gépolaj, gépkenőcs, tavottaszir carbolineum, aszfalt-fedéllemez, gummi- és aszbesztáru, petroleum, benzín, carbit és kátrány vegyi termékek, gyanta, kénpor, kék és zöld gálicz, raffia-háncs, mindennemű festékáru,

portland és románczement állandó nagy gyári raktára.

M. kir. marhasó és lópor-árnda.

DISZKOSZORUK

fa- és érczkoporsók gyári áron!

VARRÓGÉPEK

5 évi jótállással

Kern Testvérek

fűszer-, csemege és vasnagykereskedése

Telefon 14. L É V A. Alapított 1881.

Ajánljuk továbbá ujonnan berendezett vasáruházunkat.

Állandó raktárt tartunk legfinomabb nickel, aluminium, email, öntött és lemez

konyhaedényekből,

egyensúly-, táblás és tizedes mérlegekből, legjobb minőségű sajtolt lapát, szél répavilla és répakiemelő, fejsze csákány, kapaáru, fűrés, reszelő, metsző olló, ojtó kés, összes kerti, mezőgazdasági, méhészeti, tejgazdasági, bádogos- és kőmives szerszámok, épület- és butorvasalások olajozók, kenőszelenczék, gépszijak, szivattyuk, kendertömlők, tömitő anyagok, vízmentes ponyvák, csigaturók, kalapácsok, saluk, állók, kereskedelmi öntvények stb. vasikkékből.

Legcélszerűbb többször csavart horg. drótfonatkerítés és tuskés huzal raktár.

Fényképészeti cikkek, kerékpárok, pneumatikok nagy raktára.

Szives megkeresésre készséggel szolgálunk speciális árajánlattal. Nagyban vételnél külön ajánlat.